

Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev.

URADNI LIST

pokrajinske uprave za Slovenijo.

Vsebina: Izpremembe v osebju. — Uredba o davku na poslovni promet. — Naredbe osrednje vlade: Pravilnik za izvrševanje uredbe o davku na poslovni promet z dne 27. junija 1921. Odločba o zamenjavi črnogorskih perperjev. Uredba o dragojških dokladah nslužbencev državnih prometnih naprav, ki so po uredbi z dne 27. junija 1921, MS br. 16536, prevedeni na dinarske plače, kakor tudi onih, ki so bili že prej v službi izvan Srbije in Črne gore z dinarskimi plačami. — Razglašuje vlade: Objava glede ofertne licitacije za nabavo olja, petroleja in bencina. — Razglašuje pokrajinske uprave za Slovenijo: Razpis dveh mest pisarniških uradnikov pri državni posredovalnici za delo. Po potrebi dijakom, ki študirajo na vseučiliščih v kraljevini. Razglas o prijavi beguncev iz Baranje. — Razglašuje oddelka ministrstva za trgovino in industrijo v Ljubljani: Razglas o imenovanju začasnih članov trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani. — Razglašuje agrarne direkcije v Ljubljani: Razglas glede razpusta občinskih agrarnih odborov v Sloveniji. — Razglašuje raznih uradov in oblastev. — Razglašuje objave.

Izpremembe v osebju.

Višji vinarški nadzornik Franc Matjašič je razrešen dosedanjih službenih dolžnosti kot referent za vinarstvo in kletarstvo pri oddelku za kmetijstvo v Ljubljani ter premeščen v Ptuj.

Višji kmetijski nadzornik Anton Štrekelj je od oddelka za kmetijstvo premeščen v Maribor.

Inž. kem. Ivan Bartl in dr. Milena Perušek, bivša asistentka na gospodarsko-gozdarski fakulteti vseučilišča v Zagrebu, sta sprejeta v državno službo v področju pokrajinske uprave za Slovenijo, oddelka za kmetijstvo, ter imenovana za asistenta, odnosno asistentko, v začasni lastnosti pri državnem kmetijsko-kemijskem zavodu v Ljubljani s prejemki X. činovnega razreda.

Diplomirani živinozdravnik Viktor De Gleria je sprejet v državno službo v področju pokrajinske uprave za Slovenijo ter imenovan za začasnega državnega živinozdravnika v X. činovnem razredu.

Franc Jereb, travniški mojster X. činovnega razreda pri oddelku za kmetijstvo pokrajinske uprave za Slovenijo, je imenovan za travniškega mojstra IX. činovnega razreda na dosedanjem službenem mestu.

Pisar I. razreda pri odseku za prehrano Stanko Novak je sprejet za okrajnega komisarja v IX. činovnem razredu v službovanje pri pokrajinski upravi v Ljubljani ter dodeljen v službovanje predsedništvu te pokrajinske uprave.

Hribar s. r.

Ciril Brebec, policijski kanelist, je od policijskega ravnateljstva v Ljubljani premeščen k policijskemu komisariatu v Mariboru ter dodeljen v službovanje tamošnjemu državnemu obmejnemu komisariatu.

Dr. Baitič s. r.

Minister pravde je pisarniškega pomočnika pri deželnem sodišču v Ljubljani Maksa Grudna imenoval za preglednika v X. činovnem razredu pri jetnišnici okrožnega sodišča v Celju.

Dr. Ravnihar s. r.

Minister za finance je geometra Vilka Minatija premestil iz Ptuja v Konjice ter mu poveril vodstvo tamošnjega evidenčnega urada zemljarinskega katastra.

Bonač s. r.

V staležu ljubljanske gradbene direkcije so imenovani: gradbena svetnika inž. Karel Orel in Viktor Skaberne za inženjerje v VI. činovnem razredu; višji gradbeni komisarji inž. Anton Hupka, Jan Vaněk in Leon Pinterič za inženjerje v VII. činovnem razredu, gradbeni komisarji inž. Ladislav Bevc, Fran Fišer, Gvidon Gulič in Pavel Miklavc za inženjerje v VIII. činovnem razredu; gradbeni adjunkt inž. Rudolf Kralj za inženjerje pripravnika v IX. činovnem razredu; komisar dr. Reinhold Kerschbaumer za tajnika v VIII. činovnem razredu; začasna koncipista dr. Iko Est in dr. Stanko Novak za začasna tajnika v IX. činovnem razredu. — Novi čin se računski inženjerjem Skabernetu, Bevcu in Fišerju od dne 1. januarja 1921., vsem drugim pa od dne 14. avgusta 1921.

Inž. Klinar s. r.

Z odlokom ministrstva za narodno zdravje z dne 8. septembra 1921., št. 31.849, so bili imenovani: upravni asistent Josip Lovce za upravnega oficijala splošne bolnice v Mariboru v X. činovnem razredu; upravna praktikanta Anton Manfreda in Hiacint Bukovic za upravna asistenta splošne bolnice v Ljubljani; upravni praktikant Milan Florjančič in oficijant Jakob Vuk za upravna asistenta splošne bolnice v Mariboru — vsi v XI. činovnem razredu.

Dr. Krajec s. r.

289.

V imenu Njegovega Veličanstva
Petra I.,
po milosti božji in narodni volji
kralja Srbov, Hrvatov in Slovencev,
Mi
Aleksander,
prestolonaslednik,

na predlog Našega ministra za finance in po zaslujanju Našega ministrskega sveta smo odredili in odrejam

Uredbo o davku na poslovni promet.***Predmet davka.**

Člen 1.

Na poslovni promet se ustanavlja nov davek, kateremu je v zmislu določil te uredbe zavezan ves promet stvari in osebnih storitev proti odškodnini, izvršen v državi za pridobivanje dohodkov, ako ga izvršujejo pravne in fizične osebe v obsegu svojega glavnega, pomožnega in postranskega posla, odnosno poklica, promet stvari pa razen tega še v zmislu zadnjega odstavka člena 4. te uredbe.

Vsak promet pri komisijskih poslih, ki izvira iz razmerja komisionarjevega proti komitentu in iz razmerja komisionarjevega proti tretji osebi, se smatra glede plačevanja tega davka za poseben, ločen promet.

Uvoz in izvoz se v zmislu te uredbe ne smatra za promet, tranzit pa samo, ako se z njim v državi dejansko ne izvršuje noben promet v zmislu te uredbe.

Plačilo v denarju ali dobropis denarnega zneska v knjigah se v zmislu te uredbe ne smatra za promet. Za denar se smatrajo tudi vsa ostala trgovinska plačilna sredstva (menice, čeki itd.).

Člen 2.

Za stvari, katerih promet ali prenos je zavezan davku, se smatrajo:

1.) Vse premične telesne stvari, med katere se štejejo tudi voda, elektrika, plin itd., vse stvari, spojene z nepremičninami, kolikor se prodajajo ločeno, bodisi tudi, preden se ločijo.

Prenos listin, s katerimi se pridobiva lastniška pravica do premičnih stvari (razkladnice, la-

* Razglašena v «Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» št. 191, izdanih dne 30. avgusta 1921.

dijski tovarni listi in spremni listi), potem prenos zastavnic in drugih listin po zastavni pravici do premičnih stvari, se ob uporabi te uredbe izenčuje s prometom stvari, prenesenih v lastnino ali zastavljenih. To določilo se ne tiče zastavnic po warrantih in tudi ne živinskih potnih listov.

2.) Pravice, ki so predmet pravnega prometa ter predstavljajo ekonomske imovine, kakor: avtorske, žigov, vzorcev in modelov, ukoriščanja vodne sile, in osebne pravice: koncesije, licence, obrtna dovolila itd., razen vseh pravic do nepremičnin.

3.) Skupnost stvari in pravic, določenih v točkah 1. in 2. tega člena, se smatra za en predmet prometa, izvzemši tudi tukaj nepremičnine. Nepremičnine in vse pravice do nepremičnin se ne štejejo med stvari, katerih promet ali prenos je zavezan temu davku.

Člen 3.

Za storitve, katerih promet je zavezan davku v zmislu te uredbe, se smatrajo: vsi posli, ki se vrše v obliki samostojnega poklica, zlasti obrtno in industrijsko izdelovanje in predelovanje (sirovin, polfabrikatov in fabrikatov) — prevoz in prenos oseb in stvari, bančni posli depozitov in safov, železniške in druge garderobe; uporaba tokomerov, plinomerov, vodomerov in podobno, podjetniški in instalaterski posli, potem samostojne in svobodne profesije (odvetniki, notarji, zdravniki, zobni zdravniki, babice, veterinarji, inženjerji, geometri, senzali itd.), zasebne šole (glasbene, šole za učenje jezikov, plesne šole), hotelirski posli, med katere se šteje tudi poklicno oddajanje opremljenih stanovanj, penzionati, sanatoriji in brivski, maserski posli in podobno.

Izvrševanja po pogodbi o izdelavi ali predelavi stvari se smatrajo v zmislu te uredbe za storitve tudi tedaj, kadar izvrševalec uporablja material, ki ga dobavlja sam. Izdelava ali predelava obstoji tudi, ako se na podstavi pogodbe trdno spajajo premične stvari z nepremičninami.

Davčna obveznost.

Člen 4.

Davek v zmislu te uredbe morajo plačevati pravne in fizične osebe, ki se po poslu ali poklicu bavijo s samostojno delavnostjo, merečo na to, da pridobivajo dohodke, in sicer, ako izvršujejo s to delavnostjo:

1.) promet po otvorjenih obratovališčih v državi; in

2.) promet brez otvorjenih obratovališč, pa imajo oni ali njih zastopniki stalen sedež ali bivaljo v državi.

Razen tega je zavezan davku v zmislu te uredbe tudi vsak posamezni primer prometa stvari, opravljenega proti odškodnini, ki ga izvrše v državi vse ostale pravne in fizične osebe, ne glede na poklic, ako preseza odškodnina ali vrednost 5000 dinarjev.

Trenutek, ko nastane obveznost, in pojem plačila.

Člen 5.

Davčna obveznost nastane v trenutku, ko se izvrši plačilo za kupljene stvari ali izvršene storitve.

Za plačilo se smatra vsaka nasprotna dajatev, ako tudi ne sestoji iz denarnega zneska.

Pri zamenah v naravi in ostalih dvostranskih pogodbah, s katerimi se obe pogodbeni stranki zavezujejo za dajatev ali storitev, je zavezana plačilu davka vsaka izmed vzajemnih dajatev ali storitev.

Davčna stopnja, osnova, prevalitev in jamstvo davka.

Člen 6.

Davek na poslovni promet se ustanavlja z enim odstotkom vsote, prejete za odškodnino, minister za finance pa odredi s pravilnikom za izvrševanje, da se za izvestne stvari in storitve odmerja in plačuje ta davek pavšalno, pavšalno, ko pridejo v promet, in sicer po davčni osnovi, ki se določa s sporazumom ali cenitvijo.

Za osnovo plačevanju tega davka se jemlje vse, kar je zakoniti plačevalec davka na osnovi prometa stvari in storitev od druge pogodbene stranke prejel kot odškodnino. V osnovo spada tudi oni promet stvari, ki se opravlja brez odškodnine, ako se vrši s prenosom iz lastnega podjetja za osnovno in domačo uporabo. Od osnove za plačevanje tega davka se ne smejo odbijati postranski stroški (za vklad, zavarovanje, transport, zamudne obresti itd.); odbijajo pa se državne in samoupravne trošarinske davščine. Pri prenosu zastavnih priznanc (listkov) se smatra za odškodnino cena, plačana za zastavno listino, z zneskom vred, ki se je dobil za zastavo, s postranskimi stroški in taksami.

Pri prometu, kjer se ni dogovorila odškodnina ali se ni določila cena (dajatev namesto plačila, zamena), se določa odškodnina za davčno osnovo po uradno ugotovljeni ali krajevni ceni.

Plačevalec davka (prodajalec) ne sme onemu, ki ima pravico do dostavitve (izročitve) ali storitve, zavezane temu davku, davka zaračunati posebe. Istotako ne sme niti kupec od odškodnine, ki mu jo je zaračunil prodajalec, odbiti davka, ki pripada na nadaljnjo prodajo kupljene stvari. Na pogodbe, ki bi nasprotovale temu določili, se ne sme sklicevati niti plačevalec davka, odnosno v poslednjem primeru niti kupec.

Pri dostavitvah (izročitvah) in storitvah, pogojenih prej, a izvršenih potem, ko stopi v veljavo ta uredba, sme plačevalec davka davek zaračunati posebe in pogojeno ceno za toliko povišati.

Člen 7.

Pri javnih prodajah (dražbah), ki jih ne izvršuje oblastvo, je odgovoren za plačilo tega davka prodajalec in lastnik, ako pa jih izvršuje oblastvo na zahtevo lastnikovo, lastnik sam. Drugače je za plačilo tega davka odgovoren oni, ki izvršuje javno prodajo.

Ako se proda podjetje, jamči kupec solidarno s svojim prednikom za davek na poslovni promet za to prodajo kakor tudi za davek na prednikov celokupni prejšnji promet, za katerega ta davek ni plačan.

Pri prometu, opravljenem v zmislu zadnjega odstavka člena 4. te uredbe, jamči kupec solidarno s prodajalcem za davek na poslovni promet, način tega jamstva pa se predpiše s pravilnikom za izvrševanje.

Pri pravnih osebah brez pridobitnega značaja odgovarjajo in jamčijo za plačilo tega davka njih upravitelji in poslovođe solidarno z davčnim zavezancem.

Ako izvršuje zastopnik plačevalca tega davka promet v državi, a nima v njej stalnega bivališča in tudi začasno ne biva v njej, jamči za ta davek solidarno s plačevalcem davka in s kupcem.

Ako se razteza obveznost plačila ali jamstva na več oseb, so te osebe zavezane solidarno.

Oprostitev od davka.

Člen 8.

Tega davka ne plačujejo:

1.) država glede prometa na osnovi poštnega, brzojavnega in telefonskega prometa, potem državna in javna samoupravna telesa glede prometa državnih in komunalnih podjetij, kakor klanic, plinarn, elektrarn, vodovodov itd.;

2.) slikarji, kiparji, skladatelji in književniki glede prometa svojih izvornih umetniških in znanstvenih proizvodov;

2.a) kmetovalci glede prometa svojih lastnih proizvodov vseh strok kmetijstva;

3.) vse premične telesne stvari, ako so pritekline nepremičnine in ako se vrši njih promet istočasno s prometom nepremičnin;

4.) promet na podstavi zakupovanja in najemanja nepremičnin in pravice njih ukoriščanja, razen opremljenih prostorov, ki so zavezani davku po členu 3., odstavku 1., te uredbe;

5.) promet na podstavi eksekucije, eksproprijacije in rekvizicije;

6.) promet na podstavi dajanja denarnega kredita in promet denarnih terjatev, zlasti menic, deviz in čekov, potem vrednostnih papirjev, delnic, bankovcev, papirnatega denarja in vseh vrst domačega in inozemskega denarja kakor tudi vse vrste denarnih vlog;

7.) promet vseh predmetov državnih monopolov, potem meničnih uradnih vrednostnih papirjev (poštnih in taksnih), veljavnih uradnih obrazcev (blanketov, formularjev), ki se prodajajo po uradno določeni ceni;

8.) promet na podstavi tekočih računov;

9.) promet na podstavi prevoza in prenosa oseb ali stvari, ki se izvršuje z železnico, parnikom ali tramvajem;

10.) promet na podstavi zavarovalnih pogodb kakršnekoli oblike;

11.) objavljanje in razglašanje, ki je zavezano posebni taksi, kakor tudi vse storitve, ki so zavezane plačilu posebne takse po zakonu o taksah (koncerti, zabave, kinematografi itd.);

12.) promet proizvodov hišne industrije, kolikor se bavijo z njimi izključno rodbinski člani brez pomočnikov, in promet malih obrtnikov, ki ga opravljajo poklicno z največ dvema stalnima pomočnikoma ali uslužbencema;

13.) promet na podstavi prostovoljnih svobodnih prodaj premičnih stvari zaradi porazdelitve dediščine;

14.) promet na podstavi prehrane zaposlencev (delojemalcev) v obliki plače in na podstavi njih zalaganja s potrebščinami, ki se proizvajajo v podjetju, kjer so zaposleni;

15.) promet na podstavi nadaljnjih prenosov razkladnic, ladijskih tovornih listov in spremnih listov, izvzemši samo prvi prenos s prvega domačega podjetnika (plačevalca davka), ki je zavezan davku, in

16.) promet na podstavi oddajanja zdravil na račun bolniških blagajn, društev za podpiranje obolenih in ostalih institucij s tem namenom — kakor tudi zdravniški honorarji okrajnih (okrajnih), železniških, občinskih in društvenih zdravnikov.

Pristojnost oblastev.

Člen 9.

Za izvrševanje določil te uredbe so pristojna ona davčna oblastva, v katerih območju plačuje plačevalec davka porez na radnju (tecivarino, pridobnino); ako pa plačevalec davka ne plačuje poreza na radnju (tecivarine, pridobnine), je pristojno ono davčno oblastvo, v katerega območju je opravljen promet.

Obveznost, voditi knjige, obveznost prijavljanja in plačevanja.

Člen 10.

Vsi plačevalci davka po tej uredbi, razen onih, ki plačujejo ta davek pavšalno, morajo voditi «knjigo opravljenega prometa», osebe pa, ki ne plačujejo poreza na radnju (pridobnine, tecivarine), kakor tudi osebe, omenjene v zadnjem odstavku člena 4. te uredbe, morajo v 14 dneh prijaviti vsak posamezni davku zavezani primer prometa, opravljenega v državi.

V «knjigi opravljenega prometa» ali prijavi se izkazuje celokupni opravljeni promet, ne glede na to, ali je njegov del opravljen z državo (člen 10., odstavek 7.) ali pa s stvarmi, za katere je ta davek že plačan pavšalno, ko pridejo v promet (člen 6., odstavek 1.); toda zaradi ugotovitve čiste davčne osnove se mora ta del opravljenega prometa tudi še posebej označiti v knjigi ali prijavi.

Oblika knjig in način, kako naj se vodijo, kakor tudi obliko prijav in način prijavljanja predpiše minister za finance s pravilnikom za izvrševanje te uredbe.

Vsi plačevalci davka po tej uredbi, ki so dolžni voditi «knjigo opravljenega prometa», morajo na koncu vsakega trimesečja, najkeseje pa v prihodnjih 30 dneh, po tej svoji knjigi izračunati in plačati ta davek pri onih davčnih uradih, ki pobirajo neposredne davke, ter na poziv davčnih oblastev predložiti prijavo, da se jim odmeri ta davek dokončno.

Če plačevalci davka ne postopajo po tem členu ali če ne vodijo knjig pravilno ali pa če spozna davčno oblastvo, da se stanje opravljenega prometa, zapisano v knjigi ali prijavi, ne strinja z dejansko opravljenim prometom, jim določi ta davek pristojno davčno oblastvo (davčni odbor) po svoji oceni in vednosti in po veljavnih zakonitih predpisih za oni čas, ko so vodili knjige nepravilno ali nepopolno ali predložili nepravilno ali nepopolno prijavo.

Osebe, ki ne plačujejo poreza na radnju (tecivarine, pridobnine), kakor tudi osebe, omenjene v zadnjem odstavku člena 4. te uredbe, plačujejo ta davek v 14 dneh po izvršenem prometu, toda davčno oblastvo sme zahtevati tudi v naprej zavarovanje tega davka. To določilo velja tudi za promet, ki se opravlja s posameznimi javnimi prodajami (člen 7.).

Ako se prejema odškodnina na podstavi opravljenega prometa stvari in storitev pri državnih blagajnah, se pobira ta davek neposredno ob njenem izplačilu.

Na ta davek se ne plačujejo nobeni državni pribitki ali samoupravne doklade; tudi ne spada ta davek v vsoto za odmero invalidskega davka. Ako se ta davek ne plačuje v določenih rokih, teko za zaostali davek zamudne obresti po predpisih, ki veljajo v tem oziru v posameznih pokrajinah za ostale neposredne davke.

Eksekutivni predpisi za izterjevanje neposrednih davkov v posameznih pokrajinah veljajo tudi za ta davek.

Ako se odškodnina, prejeta za opravljeni promet, ki je zavezana temu davku, vrne tekom davčne periode popolnoma ali deloma, ker se je posel razveljavil, se sme ta znesek v davčni prijavi odbiti. Isto velja tudi, ako se prejeta odškodnina vrne šele v prihodnji davčni periodi; samo da more takrat plačevalec davka prijavi priložiti točen seznamek posameznih takih odbitkov.

Oblastveno nadzorstvo.

Člen 11.

Vsa davčna oblastva imajo ves čas poslovnega dela pravico pregledovati poslovne prostore in kontrolirati, kako se vodi «knjiga opravljenega prometa»; plačevalci davka pa morajo dovoljevati pregled in davčnemu oblastvu dajati na razpolago vse potrebne podatke; toda pred vsako kontrolo se mora plačevalcu davka pokazati uradni nalog, s katerim se odreja kontrola. Vsakdo drugi je istotako dolžan dajati davčnemu oblastvu na zahtevo vsa potrebna pojasnila, pisмене listine in vse drugo, kar je potrebno za oceno in ugotovitev prometa, ki so ga opravili plačevalci davka.

Ako davčna oblastva v roku enega leta od dne izvršenega končnega plačila za eno davčno periodo ničesar ne pripomnijo glede pravilnosti prijave ali o tem, kako se vodi knjiga, se smatra, da se je plačilo redno izvršilo; toda plačevalci davka morajo vse potrebne knjige, listine in podatke, ki so v zvezi z opravljenim predmetom, hraniti še za nadaljnje leto dni.

Kazenska določila.

Člen 12.

Ako kdo v določenem roku ne predloži prijave ali pravočasno ne plača tega davka zato, da bi vedoma in hote prikrajšal in oškodoval državo, zakrivi utajbo v zmislu te uredbe.

Prikrajšbo plačila davka na poslovni promet zakrivi oni, ki poda vedoma in hote v knjigi, prijavi, pritožbi ali odgovoru na vprašanja pristojnega oblastva neresnične navedbe ali kaj name-noma zamolči, in sicer zato, da bi popolnoma ali deloma zaprečil pravilno odmero ali dosegel nezakonito oprostitev tega davka.

Utajbo in prikrajšbo tega davka zakrivi tudi zastopnik, istotako podpihovalec in deležnik. Kazenske odgovornosti ni, ako je deležnik prisiljen z zavisnostjo materialnega stanja, toda kazensko je odgovoren, ako poda oblastvom na njih vprašanja neresnične navedbe. Pri vseh teh krivcih jamči za plačilo kazni solidarno tudi plačevalec davka.

Člen 13.

Utajevanje in prikrajševanje se kaznuje poleg plačila rednega davka v denarju s petkratnim do dvajsetkratnim zneskom tega davka, za kolikor je bila država oškodovana ali izpostavljena oškodbi; v vsakem ponovnem primeru pa se kaznuje z najvišjo denarno kaznijo.

Osebe, o katerih se ugotovi, da ne postopajo po določenih te uredbe, bodisi iz kakršnegakoli drugega vzroka, se kaznujejo razen plačila rednega davka v denarju do 500 dinarjev.

Kazenske odgovornosti v zmislu določil te uredbe ni, ako popravi odgovorna oseba, preden se zasliši kot osumljena, stanje tako, kakor zahteva zakon.

Plačevalec davka, ki davčnim oblastvom ne dovoli pregleda ali kontrole v zmislu člena 11. odstavka 1. te uredbe, in vse osebe, ki na zahtevo davčnih oblastev ne dajo zahtevanih podatkov, se kaznujejo do 5000 dinarjev, kolikor ne spada to kaznivo dejanje pod ostrejšo kazen v zmislu kateregakoli drugega zakona.

Kdor se ne odzove pozivu, nalogu ali zahtevi davčnih oblastev glede formalnega izvrševanja določil te uredbe, pa ne bi opravičil izostanka, se kaznuje izjemoma v denarju do 2000 dinarjev. Te kazni se smejo iznova izreči za isti primer po vsakem brezuspešnem opominu.

Vse kazni po tej uredbi izrekajo davčna oblastva.

Državni uradniki, uslužbenci in vse druge osebe, ki so po uradnem nalogu sodelovale pri oceni in odmeri tega davka, morajo ohraniti popolnoma tajno vse, kar so zvedeli ob tem poslovanju o razmerah in stanju poslov posameznih plačevalcev davka.

Če se prekrši prednje določilo, se kaznujejo državni uradniki in uslužbenci v zmislu izdanih disciplinarnih predpisov, ki veljajo za dotične pokrajine, vse ostale osebe pa v denarju do 10.000 dinarjev.

Vzajemno podpiranje oblastev.

Člen 14.

Vsa državna in samoupravna oblastva, zbornice in ostali javni predstavniki posameznih pridobitnih strok morajo davčna oblastva podpirati pri izvrševanju te uredbe.

Pritožbe.

Člen 15.

Pritožbe zoper odmero tega davka, zoper napačne davčne predpise in zoper vse odločbe davčnih oblastev po tej uredbi kakor tudi zoper odločbe davčnih oblastev, izdane o kaznivih dejanjih v zmislu kazenskih določil te uredbe, se prijavljajo v 15 dneh od dne priobčitve, v Srbiji in Črni gori, Banatu, Bački in Baranji generalni direkciji neposrednjih davkov, v ostalih oblastih kraljevine pa pristojnim delegacijam ministrstva za finance.

Pritožbe se vročajo onemu davčnemu oblastvu, ki je odmerilo davek, izvršilo davčni predpis ter izdalo odločbo, odnosno odlok. Kadarkoli je odmeril davek davčni odbor, ima pravico pritožbe tudi državni zastopnik, ki mu je vsako tako odmero, davčne predpise, odločbe in odloke o tem davku ali kaznih priobčevati v podpis.

Odločbe generalne direkcije neposrednjih davkov in delegacij ministrstva za finance o teh pritožbah so izvršne.

Zastaranje.

Člen 16.

Kazniva dejanja po tej uredbi zastarevajo v treh letih od dne, ko so se izvršila, izrečene razsodbe pa v enem letu od dne, ko je postala razsodba izvršna.

O prekinitvi zastaranja učinjenih kaznivih dejanj in izvršnih rozsodb veljajo določila kazenskega zakona dotične pokrajine o prestopkih.

Sklepna določila.

Člen 17.

Davek na poslovni promet po členih 127 a do 127 n začasnega zakona za proračunsko leto 1920./1921. (izvzemši samo 10%ni davek od vrednosti uvoženega luksuznega blaga po določeni tarifi v zmislu člena 127. c, točke c, ki se še nadalje pobira ob uvozu) in obrtni davek po členih 66. do 70. zakona o neposrednjem davku za Srbijo se ukine oni dan, ko se začne ta uredba uporabljati. Minister za finance se pooblašča, da predpiše pravilnik za izvrševanje in uporabljanje te uredbe in postopek za preiskovanje kaznivih dejanj po tej uredbi.

Ta uredba stopi v življenje, ko jo kralj podpiše in ko se razglasi v «Službenih Novinah kra-

ljevine Srba, Hrvata i Slovenaca»; uporabljati pa se začne dne 1. (prvega) oktobra 1921.

V Beogradu, dne 27. junija 1921.

Aleksander s. r.

Minister za finance:

dr. K. Kumanudi s. r.

Naredbe osrednje vlade.

290.

Pravilnik za izvrševanje uredbe o davku na poslovni promet z dne 27. junija 1921.*

K členu 1.

Za promet v zmislu te uredbe se smatra vsak prenos lastnine (svojine), odnosno prehod predmetov, določenih v členu 2. te uredbe, iz lasti ene osebe v last druge osebe — bodisi s tem, da se prenese lastninska pravica do teh predmetov, bodisi, da se tudi izroče v posest dotični osebi, kakor n. pr. prodaja blaga. Potem se še smatra za promet vsako izvrševanje vseh onih storitev, ki so določene v členu 3. te uredbe.

Promet, ki je v zmislu te uredbe zavezan davku, je določen v členu 1. uredbe z nastopnimi pogoji:

1.) da se vrši proti odškodnini kakršnekoli oblike (plačilo, zamena, nasprotna storitev) in zato, da se pridobiva dohodek z opravljanjem tega prometa;

2.) da je promet popolnoma opravljen v državi, t. j. v mejah ozemlja kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, da sta torej tudi prodano blago in prejeta odškodnina ostali v državi; in

3.) da se opravlja v obliki samostojnega poklica, t. j. po poslu ali poklicu, profesionalno — toda v obsegu glavnega, pomožnega ali postranskega posla ali poklica.

Ne glede na ta poslednji pogoj, je izjemoma zavezan davku še oni promet stvari, ki se opravlja v zmislu zadnjega odstavka člena 4. te uredbe.

Pri komisijskih poslih imamo dejansko dva opravljena prometa: promet med komisionarjem in komitentom in promet med komisionarjem in tretjo osebo — ki se vsak zase smatra za promet v zmislu te uredbe. Na primer: Komisionar kupi blago in ga prodaja drugemu; v tem primeru sta neizpodbitno opravljena dva prometa z blagom — davek pa plača vselej tisti, ki je prejel odškodnino, t. j. za prodajo komisionarju prodajalec, za prodajo drugemu pa komisionar; ali: komisionar kupi ali prodaja po komitentovem nalogu blago — v teh primerih sta istotako vselej opravljena dva prometa, in sicer: promet blaga in promet na podlagi komisionarjeve storitve, bodisi proti kupcu, prodajalcu, bodisi proti obema — davek pa plača za promet blaga prodajalec in za promet na podlagi storitve komisionar.

Uvoz in izvoz se ne smatra za promet v zmislu te uredbe, ker ni ta promet popolnoma opravljen v državi (glej zgoraj odstavek 2., točko 2.); zakaj pri uvozu ne ostane odškodnina, pri izvozu pa ne prodano blago v državi.

Celokupni denarni promet in torej tudi plačilo kot tako — bodisi v denarju, bodisi z dobropisom v knjigah, bodisi z izdajo menic ali čekov, se ne smatra za promet v zmislu te uredbe.

K členu 2.

Predmeti prometa v zmislu te uredbe so:

1.) izključno telesne premične stvari, med katere se šteje tudi voda (vodovod, vodna sila, elektrika, plin itd.);

vse stvari, spojene z nepremičninami, kolikor se prodajajo ločeno, bodisi tudi, preden se ločijo (n. pr. gradivo in material za zgradbo, ki jo podirajo, deželni pridelki, gozdno drevje za gradnjo ali gorivo, sad na drevju itd.);

2.) listine, s katerih prenosom se doseže lastninska pravica do premičnih telesnih stvari. Kot take listine navaja uredba: razkladnice, ladijske tovarne liste, spremne liste, zastavne listke in druge listine po zastavni pravici o premičnih stva-

* Razglašen v «Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» št. 191, izdanih dne 30. avgusta 1921.

reh, ker predstavljajo te listine v prometu blago samo in ker se, kar je glavno, z njimi prenaša last tudi brez dejanske predaje stvari samih. Uredba izvzema izrečno zastavnice po warrantih, ker se na njih podstavi ne pridobiva lastninska pravica do zastavljenega blaga, in živinske potne liste, ker je njih prenos zavezan posebni taksi;

3.) vse pravice, ki so predmet pravnega prometa, obenem pa predstavljajo ekonomske imovine, odnosno take pravice, ki se pridobivajo in prodajajo kakor druge stvari v prometu, pa so običajno izvor materialnih imovin, odnosno dohodkov (avtorske, pravice žigov, vzorcev in modelov, pravice ukoriščanja vodne sile in podobno) in osebne pravice (koncesije, licence, obrtna dovolila itd.).

Skupnosti (kompleksi) premičnih stvari in pravic (n. pr. prodaja inventarja lekarne in koncesije ob istem času in istemu kupcu) se smatrajo za eno stvar ter so potemtakem samo en predmet prometa; za osnovo davčne odmere pa se jemlje skupna vsota prejetih odšodnin za prodane premične stvari (inventar) in odstopljena (prodana) pravica (koncesija).

K členu 3.

Storitve, obsežene v uredbi, se dele v glavnem po kakovosti poslovanja na te-le:

1.) na storitve, ki se izvršujejo z duševnim ali telesnim delom (storitve odvetnikov, notarjev, zdravnikov, zobnih zdravnikov, babic, veterinarjev, inženjerjev, geometrov, senzalov, učiteljev in šol za jezike, glasbo, ples in podobno; potem storitve maserjev, brivcev, nosačev, čistilcev obutve itd.);

2.) na storitve, ki se izvršujejo z izdelovanjem, predelovanjem in popravljanjem sirovin, polfabrikatov in fabrikatov — pa se z njih izvrševanjem povečuje vrednost predelanih ekonomskih imovin (tvorniška, obrtna in hišna industrija — glej točko 12. člena 8. uredbe);

3.) na storitve, s katerimi se trdno spajajo premične stvari z nepremičninami, odnosno če prehajajo premične stvari s trdnim vezanjem ali spajanjem v nepremičnine in na ta način izginjajo iz prometa v zmislu te uredbe (posli instaliranja vodovodov, elektrike, vstavljanje stekla v okna in podobno; potem podjetniški ali gradbeni posli — zidanje zgradb itd.);

4.) na storitve z odstopom za osebno uporabo svojih premičnih stvari, na osebne storitve, združene s to uporabo ali brez nje (telesnega dela) in storitve s prevzemom na hranjenje tujih premičnih stvari (prenos in prevoz oseb ali stvari — avtomobili, fижakerji, enovprežniki, voznički, opremljena soba s postrežbo in podobno, tokomeri, plinomeri, vodomeri, safes, depoziti, garderobe itd.). Pri hotelirskih poslih spada izjemoma v osnovo za davčno odmero ne samo odškodnina za uporabo pohištva in za postrežbo, nego tudi odškodnina za uporabo sobe — dasi je to uporaba nepremičnin. Isto velja tudi za poklicno oddajanje opremljenih prostorov.

Skupnost storitev in stvari (n. pr. podjetnik gradi s svojim materialom hišo, krojač izdeluje s svojim materialom obleko) se smatra za en predmet prometa; za osnovo davčne odmere pa se jemlje skupna vsota odšodnin, prejetih za porabljeni material in za izvršeno storitev.

K členu 4.

Plačevalci davka so vse pravne in fizične osebe, ki kakorkoli samostojno sodelujejo pri opravljanju prometa v zmislu te uredbe. One osebe pa, ki ne opravljajo tega prometa samostojno, nego zgolj v področju svoje službe, združene s stalno plačo, nagrado ali mezdo (državni in privatni uradniki, pomočniki, sluge, delavci itd.), torej zavisno na račun in po nalogu onih, v katerih službi so, se ne smatrajo za plačevalce davka v zmislu te uredbe; za ves promet, opravljen na ta način, pa veljajo za plačevalce davka oni, v katerih službi so te osebe.

Samostojno opravljanje prometa se deli v glavnem: na prihajanje premičnih telesnih ekonomskih imovin, proizvedenih v državi ali uvoženih iz inozemstva, v promet v državi; na predelovanje, za katero se šteje tudi tvorniška, obrtna in hišna industrija (glej točko 12. člena 8. uredbe); pa posredništvo v raznih oblikah od vstopa v promet do porabe, kakršna so: komisionarji, trgovci grosisti in detailisti itd.); na pridobivanje ekonomskih imovin z vlaganjem duševnega ali

telesnega osebnega dela in na prehajanje premožnih stvari s trdnim vezanjem ali spajanjem v nepremičnine.

Po uredbi se dele plačevalci davka: 1.) na one, ki izvršujejo promet samostojno po otvorjenem obratvališču; 2.) na one brez njega in 3.) na one, ki so slučajno, a ne poklicno opravili promet, zavezan davku. Oni pod točko 1.) so stalni plačevalci, oni pod točkama 2.) in 3.) pa so nestalni, odnosno slučajni, in ta porazdelitev je pretežno važnosti za način, kako se prijavlja in plačuje ta davek, kar je natanko razloženo k členu 10. tega pravilnika. Za plačevalce davka pod točko 3.) niso potrebni vsi pogoji prometa po členu 1. uredbe, t. j. potrebna nista: a) namen, da bi se pridobil dohodek; b) poklicno izvrševanje po poslu ali poklicu, a meja, od katere se smatrajo za plačevalce davka, je določena s tem, da mora odškodnina za tak slučajno opravljene promet presežati 5000 dinarjev.

K členu 5.

Davčna obveznost nastane v trenutku plačila, bodisi v denarju, bodisi z dajateljico namesto plačila — za plačilo pa se smatra vobče tudi vsaka nasprotna storitev, s katero se odškoduje prejeta storitev ali vrednost pridobljene stvari. Ob zameni v naturi se smatra, da sta se dali dve stvari in prejeli dve odškodnini — t. j. ker je zamena v naturi obojestransko ukoriščanje in ker sta dejansko opravljena dva razna prometa, v katerih ni posamezna vrednost odškodnine izražena v denarju, nego vzajemno stvar s stvarjo ali storitvijo, storitev pa s storitvijo ali stvarjo, velja davčna obveznost za vsako od njiju, odnosno za vsak promet posebe.

K členu 6.

Davčna stopnja je določena z 1% (enim odstotkom) plačane vsote, odnosno v denarju izražene vrednosti prejete odškodnine.

Na podstavi pooblastila v uredbi se odreja zaradi prikladnejše praktične uporabe te uredbe, da je izvestne stvari kakor tudi ves promet stvari in storitev, ki ga opravljajo krošnjariji, poulični prodajalci, maserji, fijakeristi in enovprežniki, odnosno vozniki z enim in največ z dvema konjema, nosači ali težaki, čistilci obutve in podobni, obdačevati pavšalno, in sicer tako, kakor je določeno k členu 10. tega pravilnika.

Davčna osnova v stvari sami je vedno, v kakršnikoli obliki, celokupna prejeta odškodnina, odnosno vsota vseh odškodnin, prejetih za posamezno opravljene promet; ako pa prehaja ta davek s preveljevanjem na porabo, ker je vračunjen v odškodnino, zahteva pravičnost, da spada v davčno osnovo tudi oni del prometa, ki ga kdo opravi sam s seboj, n. pr. če vzame iz svojega obrata kaj za svojo osebno ali domačo uporabo — torej nastopi sam kot potrošnik — ne glede na to, da tukaj ni prejete odškodnine. To velja izključno za premožne telesne stvari.

Vsi postranski stroški prometa (ambalaža, zavarovanje, transport, zamudne obresti in podobni stroški) so sestavni del odškodnine in se ne smejo izločati iz odškodnine, odnosno davčne osnove; nasprotno pa se državne in samoupravne trošarske davščine pri tej priliki izločajo iz odškodnine.

Ker se za zastavljeno stvar nikoli ne dobi popolna vrednost, se jemlje ob prenosu zastavnih listkov za odškodnino: 1.) znesek, prejet za zastavo po zastavnem listku z vsemi vzporednimi stroški in taksami in 2.) znesek, ki je plačan za zastavno listino, ker znači ta znesek razliko do polne vrednosti zastave.

Ta davek se ne sme preveljevati s posebnim zaračunavanjem kupcu poleg odškodnine, nego davek mora biti obsežen (kalkuliran) v odškodnini, odnosno ceni, davčno oblastvo pa ugotavlja skladno s tem davek iz te vsote (odškodnina z davkom vred) na podstavi razmerja kosmate vsote, čiste odškodnine in davčne stopnje z računom na sto (n. pr. prejeta odškodnina znaša 505 dinarjev, davek se preračunava iz tega zneska po nastopni formuli: $505 : x = 101 : 100$, $x = \frac{505 \times 100}{101} = 500$, torej je kosmata odškodnina 505 dinarjev, čista odškodnina pa 500 dinarjev. Razlika teh dveh odškodnin, t. j. 5 dinarjev, ustreza davku na poslovni promet enega odstotka.

Ob plačilu odškodnine, v kateri je davek obsežen, ne sme kupec prodajalcu odbiti davka zato, ker bo kupljeno stvar sam prodal nadalje, nego

tudi on mora, kakor je njemu prodajalec zaračunal davek v odškodnino, svojemu kupcu ta davek ob prodaji zaračuniti v svoji odškodnini.

To določilo o preveljevanju nima povratnega učinka na pogodbe, sklenjene, preden stopi v veljavo, odnosno uporabo, ta uredba, a izvršene šele po tej uredbi; v teh primerih se sme, ako se dokaže gorenja pogoja, ta davek kupcu posebe zaračuniti, odnosno prej pogojena cena za toliko povisati. Za dokazila veljajo originalne pogodbe in dotična trgovska korespondenca (pisma, kopije itd.).

K členu 7.

Obveznost jamstva je določena po potrebi in načinu opravljenega prometa. Da ni mogoče prikrajšati plačila tega davka s prodajo vsega podjetja, je tudi kupec vsega podjetja vzeta za solidarnega poroka, ne samo za to prodajo, nego tudi za ves prejšnji promet prednikov (prodajalcev), za katerega ta davek ni plačan. Kupec se oprosti te obveznosti jamstva, ako si priskrbi od pristojnega davčnega oblastva potrdilo o prej plačanem davku na poslovni promet za to podjetje.

Pri pravnih osebah brez pridobitnega značaja, torej takih, ki ne spadajo med delniške družbe in pridobitne zadrge, jamčijo solidarno njih upravitelji in poslovodje s plačevalcem davka (fondom).

Za javne prodaje (licitacije), kolikor se vrše posamezno in ne v obliki stalnega poklica (zastavljalnice), se določa obveznost jamstva po potrebi in načinu, kako se vrše take prostovoljne prodaje v posameznih oblastih.

Pri slučajno opravljenem prometu (člen 4.), je, ker je s členom 10. te uredbe predpisan rok 14 dni, v katerem se mora tak primer opravljenega prometa prijaviti davčnemu oblastvu, zavezan jamstvu tudi kupec. Jamstvu je zavezan kupec tako, da mora v zgoraj omenjenem roku zahtevati od prodajalca potrdilo o prijavljenem primeru, odnosno plačanem davku — po preteku roka pa mora, ako mu prodajalec ne dokaže, da je zadoštil davčni obveznosti, takoj sam prijaviti primer pristojnemu davčnemu oblastvu.

S tem prestane njegova nadaljnja obveznost jamstva; ako pa ne postopa tako, ostane v solidarni obveznosti s plačevalcem davka za vse materialne in kazenske posledice.

Ker je uvoz svoboden, bi se utegnulo dogoditi, da bi inozemec (inozemski kapital) po zastopniku, tudi inozemcu, z nestalnim in začasnim bivanjem v državi, opravljaj promet v njej, pa prikrajševal ta davek, ker je njegovo bivanje nestalno in ker je nemogoča kontrola in evidenca davčnih oblastev. Za te primere je določena z uredbi obveznost jamstva tudi za kupca; razen tega pa se odreja, da mora vsak inozemec, ki hoče opravljati promet v državi, davčnemu oblastvu označiti svojega zastopnika s stalnim bivališčem v državi.

K členu 8.

Oprostivne, določene v uredbi, so deloma subjektivne, deloma pa, in sicer pretežno, objektivne:

1.) država glede poštnega, brzojavnega in telefonskega prometa — potem državna in samoupravna telesa glede državnih in komunalnih podjetij (kralnice, elektrarne, plinarne, vodovodi) — zato, ker se izvršuje tu promet z občekoristnim namenom in se zalagajo razne manjše in večje zajednice z neizogibnimi potrebščinami in ker ni namena, da bi se dosegal dohodek, t. j. kolikor se doseže dohodek, se z njim pokrivajo ostale splošne potrebščine. Nasprotno pa je vsako drugače opravljanje prometa, ki ima vse pogoje, omenjene k členu 1., zavezano temu davku, ne glede na subjekt (država, javno samoupravno telo);

2.) slikarji, kiparji, skladatelji in književniki so oproščeni izključno za svoje izvirne umetniške in znanstvene proizvode — torej za slike, skulpture in rokopise;

2.a) kmetovalci so glede prometa z lastnimi proizvodi vseh kmetijskih strok (poljedelstvo, gozdarstvo, vinogradništvo, sadjarstvo, zeleninstvo, vrtnarstvo, živinoreja, mlekarstvo, perutninarstvo in čebelarstvo) oproščeni subjektivno, t. j. če prodajajo te svoje proizvode osebno sami, neposredno iz svoje roke. Toda vsi ti njih proizvodi so zavezani temu davku v nadaljnjem prometu do porabe, če jih prodajajo posredniki med proizvajanjem in porabo, označeni k členu 10. I., odstavek 2.) ali če prodaja kmetovalec sam poleg svojih tudi tuje proizvode;

3.) premožne telesne stvari, kakor pritekline nepremičnine (pertinenca), ako se prodajajo ob-

enem z nepremičninami (fundus instructus, prodaja vse imovine s priteklinami za obdelovanje);

4.) dajanje v zakup in oddajanje nepremičnin kakor tudi pravica ukoriščanja zakupnih in najetih nepremičnin analogno členu 2. uredbe, po kateri se nepremičnine in vse, kar je v zvezi z njimi, ne smatrajo za promet v zmislu te uredbe, dočim se oddajanje opremljenih sob smatra za storitev, ki je po členu 3. uredbe predmet prometa;

5.) prodaje po prisilni eksekuciji, ekspropriaciji in rekviziciji, ker ni glavnih pogojev prometa, določenih s členom 1. uredbe (namen pridobivanja dohodka, poklicno izvrševanje) in vsled pasivnosti subjekta;

6.) domači denar, valute in vsi njih suplementi (kredit, terjatve, menice, devize, čeki, delnice, denarne vloge itd.), ker so zavezani posebnemu davku;

7.) predmeti državnih monopolov — ker dejansko niso realne, nego fiktivne ali z državno davščino povečane vrednosti; večinoma so izraz državnih davščin v kakršnikoli obliki ter imajo že v naprej uradno določeno prodajno ceno (tobak, poštarne vrednotnice, kolki, formulariji, blanketi itd.);

8.) tekoči računi, ker se poravnavajo z dobropisom v knjigah (k členu 1., zadnji odstavek); ti računi so plačilno sredstvo, t. j. fiktiven denar, suplement denarja, a ta promet je svoboden;

9.), 10.), 11.) in 13.) sploh železnice, parniki in tramvaji — zavarovanja, objave, razglasi, koncerti, zabave, kinematografi itd. — in vse prostovoljne svobodne prodaje zaradi porazdelitve dedščine — ker so po drugih zakonih že zavezane posebnim davkom ali taksam;

12.) proizvodi hišne industrije v izrečno omejenem obsegu — izključno v rodbinskem krogu — in proizvodi, odnosno promet malih obrtnikov, ki delajo največ z dvema stalnima pomočnikoma ali uslužbencema (vajencema, učencema);

14.) prehranjevanje in zalaganje nameščencev v obliki naturalne plače;

15.) ostali prenosni razkladnici, ladijskih tovornih listov in spremnih listov — ker je že prvi prenos v veliki trgovini obdačen s tem davkom; in

16.) oddajanje zdravil humanitarnim, socialnim napravam iz zgolj socialnih interesov, zlasti zaščite najsiromašnejših slojev — in stalni zdravniški honorarji okrajnih (okružnih, sreskih), občinskih, železniških in društvenih zdravnikov — ker so to dejanska plača in ker pojem plače sam izključuje samostojnost v izvrševanju.

K členu 9.

Davčna oblastva, ki so pristojna za izvrševanje te uredbe, so ta-le:

a) V prvi instanci (prve stopnje): ona oblastva (uradi), ki so pristojna za ostale neposredne davke. V tem oziru izda generalna direkcija neposrednih davkov skladno z davčno administracijo posameznih oblasti podrobnejša navodila.

b) V drugi instanci (druge stopnje): V Srbiji in Črni gori, Banatu, Bački in Baranji: generalna direkcija neposrednih davkov, v Bosni in Hercegovini, Hrvatski in Slavoniji z Medjimurjem, Sloveniji s Prekmurjem in Dalmaciji: delegacije ministrstva za finance v Sarajevu, Zagrebu, Ljubljani in Splitu.

K členu 10.

Davek na poslovni promet se pobira na dva načina:

a) s pobiranjem enega odstotka od celokupne prejete odškodnine na podstavi «knjige opravljenega prometa» ali prijave; in

b) pavšalno, po vrednosti premožnih telesnih ekonomskih imovin, odnosno izvestnih stvari in storitev — potem promet na podstavi lova in ribje lovi kakor tudi ves promet ostalih davku zavezanih stvari in storitev na drobno, ki se ob dovolitvi izvršuje s prodajanjem ali opravljanjem po hišah ali ulicah — s pavšalom, ki se določa sporazumno s plačevalcem davka ali z ocenjanjem. (Člen 6. uredbe.)

a) Pobiranje davka po prejeti odškodnini na podstavi «knjige opravljenega prometa» ali po prijavi za slučajno opravljene promet:

I. Vse pravne in fizične osebe, ki izvršujejo po poslu ali poklicu promet v zmislu točke 1. člena 4. uredbe (promet po otvorjenih obratvališčih), morajo voditi knjige opravljenega prometa po obrazcu A).

Za take osebe se smatrajo: proizvajalci, razen kmetovalcev, potem predelovalci (industriji, obrtniki), posredniki med proizvajanjem in po-

rabo (komisionarji, trgovci, gostilničarji in restavaterji, slaščičarji in luksurni peki, kavarnarji in izdelovalci likerjev, krušni peki, mesarji, branjevci itd.).

Nadalje je še za take osebe, ki morajo voditi knjigo opravljenega prometa, smatrati vse pravne in fizične osebe, ki izvršujejo in opravljajo po poslu ali poklicu storitve in posle, določene in navedene v členu 3. uredbe.

V knjigo opravljenega prometa se vpisuje dnevno ob sklepu poslovanja v kolono gotovine celokupna vsota odškodnin, prejetih v gotovini za opravljeni promet, t. j. prejeta plačila za opravljene prodaje ali izvršene storitve (kosmata vsota po zaključeni knjigi blagajne, iztržkov); v kolono kredita pa celokupna vsota odškodnine za promet, opravljen na kredit (upanje). V prvo vsoto spada vse, kar se je na podstavi opravljenega prometa med dnevom prejelo v gotovini, ne glede na to, ali je opravljen del prometa z državo in ta davek zanj že plačan ob prejemu odškodnine (odstavek 7. člena 10. uredbe); v drugo vsoto pa vse, kar se je na podstavi opravljenega prometa med dnevom kreditiralo. Zaradi tega, da se točno vodi kolona kredita, se pripominja, da se smatra vsaka nasprotna storitev za plačilo v gotovini.

Na drugi strani se vpisujejo potrebni podatki iz celokupne vsote, in sicer:

1.) Ako se je s kom opravil promet proti odškodnini, ki presega 10.000 dinarjev, se izpolni datum, ime, priimek, bivališče, predmet prometa in prejeta vsota;

2.) ako vzame lastnik kaj iz obrata za svojo osebno ali domačo potrebo, se izpolni datum, predmet (kar je vzel) in vrednost vzetega predmeta, izražena s kupno ceno;

3.) ako se je promet opravil z državo, se izpolni datum izplačila, odnosno prejema, oblastvo, s katerim se je opravil promet, in znesek celokupne odškodnine po odobrenem računu, brez odbitka tega davka, v pripombi pa se označi državna blagajna, ki je izvršila izplačilo; in

4. ako se opravljen promet, za katerega se je že prejela odškodnina in vpisala v celokupno vsoto opravljenega prometa, razveljavi in zategadelj vrne prejeto vsoto, se izpolni datum izplačila (povračila), ime in priimek, bivališče, predmet in znesek, v pripombi pa se označi datum in znesek celokupne vsote, v kateri se vrnjeni znesek pridržuje kot odškodnina, prejeta v isti davčni periodi, odnosno v isti knjigi.

Ako se razveljavi promet, opravljen na kredit (ako se vrne blago, kupljeno na kredit), mora plačevalec davka sam o tem voditi evidenco in za toliko ob sklepu meseca zmanjšati končno vsoto kreditiranih odškodnin, preden jih vpiše v njih trimesečni obračun. V evidenci mora imeti te-le podatke: datum prodaje na kredit, datum razveljavitve, odnosno povračila, ime kupcevo in njegov priimek, predmet in znesek kreditirane, odnosno razveljavljene odškodnine.

Koncem vsakega trimesečja se te štiri kolone seštejejo in zaključijo, vsote iz druge, tretje in četrte kolone pa se prenesejo v označene kolone trimesečnega obračuna odškodnin, prejetih v gotovini v dotičnih mesecih, in iz teh vsot se izvede končna vsota, ki služi za davčno osnovo plačilu 1%nega davka na poslovni promet.

Ob izračunavanju davka se zaokroža osnova tako, da se ne vpošteva zneski do všteti petdesetih dinarjev; od petdesetih dinarjev navzgor pa se zaokrožajo na popolnih višjih sto dinarjev.

Koncem vsakega trimesečja, najkasneje pa v prihodnjih tridesetih dneh, se izpolni kupon, v katerega spadata po trimesečnem obračunu v gotovini prejetih odškodnin izvedena, davku zavezana vsota in zaokrožena vsota, ki služi za davčno osnovo; od te zaokrožene vsote se plača ob istovremni izročitvi kupona pristojnemu davčnemu oblastvu, ki pobira neposrednje davke, en odstotek, izračunjen po zgledu iz odstavka 6. k členu 6. tega pravilnika, kot davek na poslovni promet za minulo trimesečje. To trimesečno plačilo mora plačevalec davka izvršiti sam, ne da bi ga pozvalo davčno oblastvo; prejeto potrdilo o vplačilu — ki se odtrga od kupona — pa mora hraniti, da ga pokaže na zahtevo kontrolnih organov.

Kolona kredita se istotako zaključuje koncem vsakega trimesečja, in sicer tako, da se od celokupne vsote te kolone, dobljene za dotično trimesečje na podstavi čistih mesečnih prenosov, odbijejo vse one vsote, ki so se na osnovi tega

kredita bodisi kot odplačila, bodisi kot doplačila, tekem tega trimesečja prejele v gotovini in se kot take vpisale v kolono gotovine. Razlika (saldo) te kolone se prenese kot prva postavka v kolono kredita za prvi mesec prihodnjega trimesečja.

Ko mine rok za plačilo davka minulega trimesečja (torej prvič meseca februarja 1922.), ugotove davčna oblastva, ali so vse pravne in fizične osebe, ki morajo v zmislu te uredbe plačevati ta davek, izvršile vplačilo po trimesečnem kuponu, odnosno kuponih, ter pozovejo one osebe, o katerih ugotove, da tega niso storile same, v zmislu določil člena 10. uredbe, naj to storo v 8 dneh, zapretivši jim, da bo davčno osnovo za plačilo tega davka ocenilo, odnosno določilo davčno oblastvo, in zapretivši jim kazen v zmislu določil členov 12. in 13. te uredbe.

Vse svobodne profesije, mali trgovci, obrtniki, odnosno vsi oni, ki po zakonih niso zavezani, voditi trgovske knjige skladno s trgovskimi zakoni posameznih oblasti, vodijo vgljub prednjim določilom po odobritvi pristojnega davčnega oblastva knjigo opravljenega prometa po obrazcu a). Za vodstvo teh knjig velja isto, kar je predpisano za knjigo po obrazcu A) o dotičnih kolonah, ki jih ima ta enostavnejša knjiga.

Generalna direkcija neposrednjih davkov izda sporazumno z delegacijami ministrstva za finance davčnim oblastvom posebna navodila o pogojih, ki so potrebni, da se dovoli voditi knjiga opravljenega prometa po obrazcu a).

V onih oblastvih, kjer se davčno leto končuje s koledarskim, se smatra perioda do konca koledarskega leta za posebno davčno leto.

Koncem vsakega davčnega leta pozovejo davčna oblastva plačevalce davka, naj zaradi lažje evidenc vložijo prijavo (napoved, fasijo) po obrazcu B), da se jim dokončno predpiše, odnosno odmeri ta davek.

Ako ugotovi davčno oblastvo po prejemu prijave, da se trimesečna plačila v vsem davčnem letu ujema s skupnim zneskom davka po dejansko opravljenem prometu, nadaljnja odmera ni dopustna in trimesečno plačane vsote se smatrajo, kakor bi bile plačane po dokončni odmeri.

Ako pa ugotovi davčno oblastvo, da se trimesečna plačila v davčnem letu, odnosno podatki v vloženi prijavi, ne ujema z dejansko opravljenim prometom, izvrši samo dokončno odmero po svoji vednosti in na podstavi podatkov, ki so mu na razpolago.

Tako odmerjene vsote veljajo za dokončni predpis, o katerem obveščajo davčna oblastva plačevalce davka s plačilnim nalogom po obrazcu V).

Obrazec V) se izpolni tako, da se v njem obremenjena vsota dokončno odmerjena vsota kot davek in odbijejo (odobre) vse trimesečno že vplačane vsote po kuponih tako, da se vidi razlika, ki jo je treba še plačati kot davek.

Državne blagajne morajo za promet, izvršen z državo (nabave), pobirati 1% (en odstotek) davka na poslovni promet neposredno ob izplačilu odškodnine po zgledu v odstavku 6. člena 6. tega pravilnika. Podrobnejša navodila v formalnem oziru izda generalna direkcija državnega računovodstva sporazumno z generalno direkcijo neposrednih davkov.

Oni pa, ki vodijo knjigo opravljenega prometa po obrazcu a), predlagajo, ko vročajo davčnemu oblastvu letno prijavo, vse take priznanice državnih blagajn, a davčno oblastvo jih mora odobriti, odnosno odbiti od vsote tega davka, dokončno odmerjene dotičnemu plačevalcu davka.

II. Vse pravne in fizične osebe, ki ne plačujejo poreza na radnju (pridobnine, tečevine), kakor tudi osebe, ki izvrše slučajen promet stvari v zmislu zadnjega odstavka člena 4. uredbe, morajo v 14 dneh od dne opravljenega prometa vložiti prijavo po obrazcu b) pri onem davčnem oblastvu, ki je glede na kraj opravljenega prometa teritorialno pristojno pobirati neposrednje davke, in obenem morajo plačati ta davek.

Davčna oblastva, odnosno blagajne, morajo v vseh takih primerih točno izpolniti uradno potrdilo (priznanico, pobotnico) o vplačilu, katero je priloženo prijavi b), po podatkih prijave ter jo izročiti plačevalcu davka. Davek se tudi v teh primerih preračunava na že zgoraj določeni način.

Obveznost jamstva za kupca je določena k členu 7. tega pravilnika.

b) Pavšalno pobiranje davka po vrednosti proizvedenih premičnih

telesnih ekonomskih imovin, odnosno izvestnih stvari — in na ves promet stvari in storitev na drobno.

I. Lastni proizvodi premogovnikov — vse vrste črnega in rjavega premoga in lignita — se obdačujejo neposredno pri proizvajalcih tako-le:

Vsa taka podjetja morajo voditi knjigo opravljenega prometa po obrazcu A), poleg nje pa točno evidenco prodanih količin, ki jo zaključujejo dnevno po prodajni ceni; tako dobljene vsote pa morajo vpisovati v dotične rubrike «knjige opravljenega prometa». V evidenci prodanih količin se jemlje za obračun zaradi vpisa v knjigo opravljenega prometa prodajna cena, ki velja za prodaje neposredno iz premogovnika — torej brez transportnih in postranskih stroškov. Drugače pa je nadaljnji postopek povsem enak načinu pobiranja po «knjigi opravljenega prometa» po obrazcu A) — izvzemši način, kako se preračunava davek in plačuje pri državnih blagajnah, kar se posebe odredi s splošnimi določili za pavšalno pobiranje tega davka.

II. Promet stvari in storitev na drobno, ki ga samostojno opravljajo ribiči, krošnjariji, poulični prodajalci, maserji, fijakeristi in enovprežniki, odnosno vozniki z enim ali največ z dvema konjema, nosači ali težaki, čistilci obutev in podobni, se obdačuje pavšalno tako-le:

1.) Oni, ki opravljajo zgoraj navedeni promet s trajno in stalno dovolitvijo, pozovejo davčna oblastva z razglasom, naj v določenem roku vložijo prijave po obrazcu b) v približni vsoti letnega iztržka (obrta, prometa), izvršenega v minulim davčnem letu.

Ako se davčno oblastvo prepriča, da se prijava ujema z dejansko opravljenim iztržkom (obrtom, prometom), jo sprejme za davčno osnovo ter odmeri po njej ta davek za tekoče leto po davčni stopnji (1%).

Onim pa, ki ne vložijo prijave v določenem roku, odmeri davek davčno oblastvo samo po svojih podatkih.

Ta davek se mora pobirati v enakih trimesečnih obrokih, in sicer v istih rokih, ki so določeni za vsa ostala trimesečna plačila po tej uredbi.

2.) Oni, ki opravljajo zgoraj navedeni promet na podstavi letnih ali še krajših dovolil, plačujejo ta davek za vse leto, odnosno za del leta, v naprej, po svoji izjavi o višini opravljenega prometa (prijavi b), odnosno po oceni davčnega oblastva, po davčni stopnji (1%) obenem s plačilom ostalega neposrednjega davka, ko obnavljajo, odnosno nabavljajo, policijsko dovolilo.

Za pavšalno pobiranje pod I. in II. veljajo take splošna določila: 1.) Vsi na ta način obdačeni proizvodi niso v nadaljnjem prometu do porabe več zavezani temu davku; 2. davek se preračunava z odstotnim računom — pobira se en odstotek od pavšalno določene vsote, ki velja za davčno osnovo, t. j. na vsakih 100 dinarjev davčne osnove se pobira en dinar kot davek na poslovni promet; in 3.) državne blagajne sploh, vkljub določilu odstavka 7. člena 10. uredbe, v nobenem primeru ne pobirajo tega davka ob izplačilu za nabave stvari, ki so plačale ta davek pavšalno (vse vrste premoga in lignita), ne glede na to, komu se izvršuje izplačilo; istotako pa ne pobirajo, odnosno ne odbijajo, tega davka ob izplačilu za nabave in storitve državi onim plačevalcem davka, ki dokažejo s potrdilom pristojnega davčnega oblastva, da so ta davek že plačali na ta način, t. j. pavšalno.

Kolikor se pokaže ob uporabljanju in izvajanju te uredbe, da je način pavšalnega pobiranja za izvestne pridobitne kategorije, stvari in storitve prikladnejši, se sme s specialno naredbo od izvestnega roka določiti zanje namesto dotedanega načina ta drugi način pobiranja.

Vsi obrazci, potrebni za prijavljanje in plačevanje tega davka (knjige opravljenega prometa in prijave) se dobivajo po uradno določeni ceni pri onih davčnih oblastvih, ki pobirajo neposrednje davke, po možnosti pa se proti udomačenemu popustu oddajo v prodajo pooblaščenim prodajalcem monopolnih predmetov. V formalnem oziru glede odmerjanja, predpisovanja, vknjiževanja in obračunavanja tega davka izda generalna direkcija neposrednjih davkov skladno z davčno administracijo posameznih oblasti podrobnejša navodila.

K členu 11.

Za čas poslovnega dela se smatra oni čas, ko obrat, odnosno podjetje, posluje.

Nalogi za kontrolo so lahko splošni in specialni. Splošni nalogi obsejajo ime, priimek in značaj davčnega organa kakor tudi obseg pooblastitve, specialni pa še imena plačevalcev davka, h katerim se pošilja dotični organ, da izvrši pregled in kontrolo.

Kontrola davčnih organov se deli na formalno in na meritorno. Formalna spada v sestavo občne kontrole, obseg pa ji je kontroliranje plačevalcev davka v zgolj formalnem oziru, t. j., ali se vodijo knjige, ali se dnevno vpisujejo vse določene vsote v dotične kolone in ali je davek za minulo trimesečje vplačan po kuponu. Kontrolo v tem obsegu izvršujejo na podstavi splošnega naloga nižji organi finančnih oblastev (zvaničniki, finančni stražniki, davčni eksekutorji itd.). — Meritorno kontrolo izvršujejo davčna oblastva po navodilih, ki jih izda generalna direkcija neposrednih davkov.

K členoma 12 in 13.

Za odmerjanje denarnih kazni služijo kot glavna podstava: višina oškodbe, okolnosti, ob katerih je ta davek spravljen v nevarnost, in ekonomsko stanje, v katerem je plačevalec davka.

Generalna direkcija neposrednih davkov določi po upravnih razmerah posameznih oblasti kraljevine ona davčna oblastva, ki morajo po tej uredbi izrekat i kazni, in sicer na podstavi posebnega postopka za preiskovanje kaznivih dejanj po tej uredbi, ki ga istotako izda generalna direkcija neposrednih davkov po predhodnem sporazumu z delegacijami ministrstva za finance v Zagrebu, Sarajevu, Ljubljani in Splitu.

K členu 14.

Za samoupravna oblastva se smatrajo v prvi vrsti občine, ki morajo točno, vestno in v določenih rokih izpolnjevati zahteve davčnih oblastev. Isto velja tudi za zbornice (industrijske, trgovske, obrtniške) in za vse ostale javne predstavnike raznih pridobitnih strok.

K členu 15.

Davčna oblastva morajo v najkrajšem času vse pravočasno prejete pritožbe z vsemi potrebnimi akti (spisi) in podatki za pretres in pravilno rešitev vročiti generalni direkciji neposrednih davkov, odnosno pristojni delegaciji ministrstva za finance.

Spremni akt mora obsezati dokaz o priobčitvi odločbe, ki je predmet dotične pritožbe (potrdilo o prejemu priobčitve — recepis ali uradno potrđilo), in podatke, v katerem času je bil seznamek plačevalcev davka prebivalstvu razgrnjen na vpogled, odnosno ali je pritožba pravočasna.

K členu 16.

Izrečene razsodbe zastarevajo v enem letu od dne, ko je postala razsodba izvršna. Zato morajo davčna oblastva ob osebni in materialni odgovornosti šefov pristojnih oblastev skrbeti za to, da se pravočasno pobirajo izvršne denarne kazni.

Gorenji rok se prekine z vsakim uradnim aktom o istem predmetu, ki se priobči plačevalcu davka.

K členu 17.

Dosedanji davek na poslovni promet in obrtni davek v Srbiji in Črni gori (členi 60. do 70. zakona o neposrednem davku) se ukineta z dnem, ko se prične uporabljati ta uredba, izvzemši samo 10%ni davek od vrednosti uvoženega luksusnega blaga, ki se pobira še nadalje po tarifi, priloženi N. P. št. 25.947 z dne 10. decembra 1920., odnosno po tarifi, ki jo nadomesti, in sicer po predpisih, veljavnih za carinarнице. Ta luksusni davek upravlja generalna direkcija carin, ki mora o tem davku zbirati podatke od podrejenih carinarnic ter mesečno pošiljati sumarna poročila generalni direkciji neposrednih davkov.

Uredba o davku na poslovni promet z dne 27. junija 1921. se prične uporabljati dne 1. oktobra 1921., in sicer na način in v zmislu tega praviilnika.

V Beogradu, dne 20. julija 1921;

N. P. br. 26.606.

Minister za finance:
dr. K. Kumanudi s. r.

291.

Odločba o zameni črnogorskih perperjev.*

Ministrski svet je odločil v svoji seji dne 27. junija 1921.:

1.) Zamena črnogorskih perperjev, kolikor so pravočasno prijavljeni in popisani, naj se izvrši, in sicer samo prijavljenim osebam in firmam, po relaciji 1 dinar za 2 perperja, za imetnike preko 5000 perperjev, a za imetnike do 5000 perperjev po relaciji 1 dinar za 1 perper;

2.) likvidacija zasebnopravnih razmer, ki se glase na perperje, naj se izvrši po relaciji 2 perperja = 1 dinar;

3.) minister za finance se pooblašča, da povsem izvrši to odločbo.

Predsednik ministrskega sveta,
minister za zunanje zadeve:

Nik. P. Pašić s. r.

(Podpisi vseh ostalih ministrov.)

292.

Uredba o draginjskih dokladah uslužbencev državnih prometnih naprav, ki so po uredbi z dne 27. junija 1921., M S br. 16 536, prevedeni na dinarske plače, kakor tudi onih, ki so bili že prej v službi izvun Sroije in Črne gore z dinarskimi plačami.**

Člen 1.

Vsem aktivnim uslužbencem državnih prometnih naprav izvun Srbije in Črne gore, ki so po uredbi M S br. 16.536/1921.*** prevedeni na dinarske plače, se izplačujejo namesto dosedanjih osebnih draginjskih doklad draginjske doklade po nastopni tabeli:

Vrste uslužbencev	Osebna draginjska doklada draginjskim razredom		
	I	II.	III.
	Na dan dinarjev		
Uradniki v XI. do vštetega VI. činovnega razreda	22	21	20
V V. činovnem razredu	25	24	23
V IV. činovnem razredu	32	31	30
Zvaničniki (poduradniki)	20	19	18
Sluge	18	17	16
Pomožno osebje: uradniki pripravniki do opravljenega drugega strokovnega izpita	19	18	17
Po opravljenem strokovnem izpitu	20	19	18
Zvaničniki pripravniki do avtorizacije, odnosno do opravljenega izpita	18	17	16
Po avtorizaciji, odnosno po opravljenem izpitu	19	18	17
Vse ostalo pomožno os bje	17	16	15

Uslužbenci na ozemlju izvun Srbije in Črne gore, ki so imeli že prej plačo v dinarjih, dobivajo isto osebno draginjsko doklado po gorenji tabeli in po letni plači, ki jo uživajo. Ako bi bila ta doklada manjša od one, ki so jo prejeli do sedaj, naj ostane ta poslednja višja osebna doklada.

V draginjske razrede se uvrščajo kraji po uredbah, ki veljajo za ostale državne uslužbenice, samo da spada postaja Ali Pašin most kot sestavni del postaje v Sarajevu v prvi draginjski razred.

Člen 2.

Vsi uslužbenci, navedeni v členu 1. te uredbe, imajo pravico tudi do rodbinske doklade po tri dinarje na dan za vsakega rodbinskega člana, in sicer za zakonito ženo in vsakega otroka, rojenega v zakonitem zakonu, pozakonjenega ali adoptiranega kakor tudi za pastorko ob omejitvah, razloženih v členih 3. in 4. te uredbe.

* Razglašena v «Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» št. 199, izdanih dne 8ega septembra 1921.

** Razglašena v «Službenih Novinah kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca» št. 199, izdanih dne 8ega septembra 1921.

*** Uradni list pod št. 241.

Rodbinska doklada za adoptirane otroke gre samo onim državnim uslužbencem, ki nimajo lastnih otrok

Vsem zgoraj naštetim otrokom gre ta doklada do dovršenega 16. leta. Po tem roku se sme prejemati draginjska doklada samo ob pogojih, razloženih v členu 5. te uredbe.

Da izpolnjujejo žena in otroci glede imovinskega stanja in let starosti pogoje, ki se po tej uredbi zahtevajo za pridobitev pravice do draginjske doklade, služi za dokaz jamstvo treh uradnikov prometnih naprav, drugih državnih uradnikov, učiteljev ali svečnikov.

Pisarniški sluge nimajo pravice do draginjske doklade, ako imajo posestvo izvun kraja svojega službovanja. Izvzeti so sluge, ki predlože potrđilo občine, v kateri leži njih posestvo, da so z ozirom na višino davka, ki ga plačujejo od nepremične imovine, siromašnega stanja.

Člen 3.

Pravica do rodbinske draginjske doklade ne gre onim uslužbencem, ki imajo poleg plače še kaj imovine in dohodkov, od katerih plačujejo več nego 300 dinarjev na leto neposrednjega davka. To se ugotavlja z jamstvom treh oseb kakor zgoraj v členu 2., odstavku 4.

Člen 4.

Doklada za ženo in otroke ne gre:

1.) za ženo, ako ima dohodke, bodisi iz premične ali nepremične imovine, bodisi iz osebnega dela ter znaša ta dohodek na mesec 120 dinarjev in več;

2.) za otroka, ki vstopi v javno ali privatno službo s plačom v denarju ali v naravi in znaša ta njegova plača na mesec 120 dinarjev in več;

3.) za otroka, ki se oskrbuje v javnem civilnem, vojaškem, dobrodelnem ali vzgojnem zavodu na brezplačnem mestu, ako doseza in preseza vrednost tega mesta vsoto prejšnje točke;

4.) za otroka, ki ima šolsko štipendijo, pomoč ali podporo v znesku mesečno 120 dinarjev in več;

5.) za otroka, ki stopi v trgovino, obrt ali drugo podjetje, za učenca ali vajenca ter ga vzdržuje delodajalec brez odškodnine;

6.) za otroka, ki se oženi ali omoži;

7.) za otroka, ki ima lastno premično ali nepremično imovino, katere dohodek znaša na mesec 120 dinarjev in več.

Člen 5.

Izjemoma se priznava pravica do rodbinske draginjske doklade za otroka tudi po dovršenem 16. letu:

1.) ako je duševno ali telesno trajno nesposoben za kakršnokoli delo ali pridobivanje;

2.) ako nadaljuje šolanje v državi ali v inozemstvu, in sicer za čas šolanja, toda najdalje do dovršenega 23. življenjskega leta.

Tudi za primere iz točk 1. in 2. tega člena veljajo omejitve členov 2., 3. in 4. te uredbe.

Nesposobnost za delo ali pridobivanje je treba dokazati z izpričevalom železniškega, državnega ali občinskega zdravnika, šolanje pa z izpričevalom šolskega oblastva.

Člen 6.

Istotako gre uslužbencem državnih prometnih naprav, ki imajo pravico do osebne draginjske doklade po tej uredbi, tudi rodbinska doklada treh dinarjev na dan za očeta in mater kakor tudi za deda in babico po očetu, toda samo, ako so siromašnega stanja ter žive z njim v isti hiši in jih edino on vzdržuje.

Ako je v eni rodbini več članov, ki so uslužbenci državnih prometnih naprav ali drugačni državni uslužbenci, ter morajo vzdrževati koga izmed onih sorodnikov, s katerimi žive skupno v isti hiši, ima pravico do te doklade samo en rodbinski član, in sicer najstarejši. Za dokaz o siromašnem stanju zgoraj naštetih sorodnikov služi potrđilo pristojnih političnih oblastev, a za dokaz o skupnem življenju v isti hiši in da jih edini dotični uslužbenec vzdržuje, služi jamstvo treh uradnikov, svečnikov ali učiteljev, potrjeno po občinskem ali policijskem oblastvu.

Člen 7.

Upokojenecem in upokojenkam, ki uživajo bodisi osebno, bodisi vdovsko pokojnino pri prometni napravi v pokrajinah izvun Srbije in Črne gore, se povišujejo dosedanje osebne draginjske doklade takole:

Upokojenecem in upokojenkam v krajinah izvun Srbije in Črne gore, ki so pred veljavnostjo uredbe

M S br. 16.526/21 prejemale pokojnino v kronah ter spadajo pod razpredel A uredbe z dne 28. junija 1919., D R br. 63.515,* se povišujejo osebne draginjske doklade, in sicer:

1.) ako imajo letno pokojnino do vsotih 3000 K, na skupni znesek 300 dinarjev na mesec;

2.) ako imajo letno pokojnino nad 3000 K, na skupni znesek 375 dinarjev na mesec.

Onim upokojenecem pa, ki spadajo pod razpredel B uredbe z dne 28. junija 1919., D R br. 63.515, se povišujejo dosedanje osebne draginjske doklade na skupni znesek 212.50 dinarjev na mesec.

Sirotam brez očeta gre ona doklada, ki bi jo uživala njih mati, ko bi bila živa. Ako je več sirot, dele doklado kakor tudi pokojnino.

Upokojenci in upokojenke, ki imajo čistega dohodka iz lastne imovine ali iz pridobitka več nego 750 dinarjev na mesec, nimajo pravice do osebne in rodbinske draginjske doklade.

Pravice do draginjske doklade, osebne in rodbinske, tudi nimajo upokojenci (upokojenke), ki so člani uprav denarnih zavodov in drugih podjetij.

Izjemoma se odobruje pravica do draginjske doklade, ne glede na velikost dohodka iz njih imovine ali iz osebnega dela, onim upokojenecem in njih vdovam, ki so bili upokojeni ali se upokoje po zvršetku popolne predpisane službene dobe.

One upokojenke, ki uživajo vdovsko pokojnino, ne smejo prejemati še draginjske doklade za rodbinske člane, naštete v členu 6. te uredbe.

Sicer pa veljajo za upokojence in upokojenke, o katerih govori ta člen, vsi ostali predpisi o osebnih in rodbinskih dokladah, ki so veljali do sedaj.

Člen 8.

Ako bi uslužbenec ali upokojenec državnih prometnih naprav po tej uredbi dobil manjše prejemke v plači in osebnih dokladah, nego jih ima sedaj, prejema razliko kot osebno doklado poleg pripadajoče draginjske doklade; taka osebna doklada se zmanjša s poznejšim poviškom plače ali osebne draginjske doklade.

Člen 9.

Pravico do osebne in rodbinske doklade po tej uredbi ima vse osebe kategorij, navedenih v členu 1. te uredbe, ki službuje pri prometni napravi izven Srbije in Črne gore ter dobiva vse prejemke v breme proračuna prometne naprave.

Člen 10.

Ta uredba velja izza dne 1. maja 1921.; povišek po tej uredbi za mesec maj 1921. pa se izplača v breme proračuna za leto 1920./1921.

Člen 11.

Splošna določila uredbe o draginjskih dokladah za uslužbenca na ozemlju Srbije in Črne gore M S br. 20.000 kakor tudi vsa določila dosedanjih uredb in odločb o osebnih in rodbinskih draginjskih dokladah, potem pojasnila in tolmačenja, ki so izdana o njih uporabi, veljajo še nadalje, ako ne nasprotujejo določilom te uredbe.

Člen 12.

Končno se pooblašča minister za promet, da odredi potrebne izpremembe v službenem redu za direkcije v krajinah izven Srbije in Črne gore glede zneska denarnih disciplinarnih in administrativnih kazni, da bo mogoče tudi na uslužbenca direkcij izven Srbije in Črne gore uporabljati določila prvega odstavka člena 15. uredbe M S br. 20.000/21.

Minister za promet:

dr. V. Janković s. r.

*

Ministrski svet je v seji dne 26. junija 1921. usvojil gorenji predlog ter sklenil, da je povsem postopati po njem.

Predsednik ministrskega sveta,
minister za zunanje zadeve:

Nik. P. Pašić s. r.

(Podpisi vseh ostalih ministrov.)

* Uradni list pod št. 575 iz leta 1919.

Razglasi osrednje vlade.

M. S. št. 27.552.

1427 3—2

Objava.

Na podstavi člena 82. zakona o glavnem državnem računovodstvu bo v ekonomskem oddelku ministrstva za promet javna ofertalna licitacija za nabavo olja, petroleja in bencina, in sicer:

I. dne 5. oktobra 1921. za:

- 799.500 kg lokomotivnega in vagonkega olja za poletno uporabo;
- 931.500 kg lokomotivnega in vagonkega olja za zimsko uporabo;
- 385.000 kg cilindrskega olja za nasičeno paro;
- 211.000 kg cilindrskega olja za razgreto paro;

II. dne 10. oktobra 1921. za:

- 706.000 kg olja za proizvodnjo plina in za pogon Dieslovih motorjev;
- 1.370.000 kg rafiniranega petroleja;
- 484.000 kg bencina.

Ponudbe se sprejemajo za enega ali več omejenih predmetov. Podrobni pogoji o nabavi kakor tudi obrazec za ponudbe se dobivajo pri ekonomskem oddelku ministrstva za promet ali pri oblastranih direkcijah državnih železnic v Beogradu, Zagrebu, Sarajevu in Subotici vsak delavnik od desetih do dvanajstih.

Vsak ponudnik mora najkasneje do pol enajstih dne 5., odnosno dne 10. oktobra položiti kavcijo pri glavni blagajni katerekoli železniške direkcije. Kavcija služi za garancijo, da bo nabava točna, ter se polaga v gotovini ali v istovrednih, državno garantiranih papirjih, sme se pa položiti tudi v garantnem pismu ugledne domače banke, ki ga je prej registriralo ministrstvo za finance.

Kavcija se polaga po višini ponujene cene, in sicer polagajo naši državljani 10 %, inozemski podaniki pa 20 %.

Ponudbe se sprejemajo pri ekonomskem oddelku ministrstva za promet najkasneje do pol enajstih dne 5., odnosno dne 10. oktobra 1921., otvori pa jih istega dne ob enajstih določena komisija pred ponudniki, ki bi bili prisotni.

Ponudba, opremljena s kolkom za deset dinarjev, mora biti v zapečatenem pismu, na katerem bodi zunaj jasno napisano: «Ponudba za ofertalno licitacijo olja», odnosno petroleja ali bencina.

Ponudniki se opozarjajo na to, da se ne bodo vpoštevale ponudbe, ki v katerikoli točki ne ustrezajo predpisanim pogojem ali ki se izroče brzojavno ali priglase naknadno.

Iz ekonomskega oddelka ministrstva za promet
v Beogradu,
dne 24. avgusta 1921.

Razglasi pokrajinske uprave za Slovenijo.

Št. 1152/U.

Razpis.

Pri državni posredovalnici za delo se oddasta dve mesti pisarniških uradnikov (eden za Maribor, drugi za Ptuj, oziroma Celje) z letno temeljno plačo 1200 dinarjev in z dnevniciami, kakršne so določene za neukazne državne nastavljenice. Pravilno kolkovane in z izpričevali opremljene prošnje naj se vložijo do dne 22. septembra 1921.

pri podpisnem uradu. Prosilci morajo dokazati, da so dovršili najmanj štiri razrede srednje šole, meščansko šolo ali pa trgovsko šolo. Invalidi in oni s pisarniško prakso imajo prednost.

Državna posredovalnica za delo,
osrednji urad v Ljubljani,
dne 13. septembra 1921.

Šef: Erjavec s. r.

Št. 4979.

Podpore dijakom

ki študirajo na vsučiliščih v kraljevini

Ministrstvo za prosveto je odredilo s odlokom z dne 1. septembra 1921., št. 2795, da je, dokler se ne uveljavi novi proračun za leto 1922., t. j. do dne 31. decembra 1921., denarne podpore dijakom, ki

študirajo na vsučiliščih v kraljevini, podeljevati take kakor doslej.

To se daje na znanje s pristavkom, da morajo dijaki onih strok, za katere je v minulem študijskem letu podeljevalo podpore poverjeništvu za uk in bogočastje in ki niso uživali državne podpore za dijaško menzo pri akademskem podpornem društvu, vložiti pravilno opremljene in kolkovane prošnje pri oddelku za prosveto in vere najkasneje do vsotega dne 5. oktobra 1921. Pozneje vložene prošnje se ne bodo vpoštevale.

V Ljubljani, dne 13. septembra 1921.

Pokrajinska uprava za Slovenijo.

Oddelek za prosveto in vere.

Po naročilu pokrajinskega namestnika:

dr. Lubec s. r.

Št. 1264/1/Preds.

Razglas.

Vsi begunci iz Baranje, bivajoči v tukajšnjem policijskem okolišju, se morajo v osmih dneh osebno javiti pri podpisnem uradu v sobi št. 1, pritličje. Oni, ki tega ne store, ne bodo uživali nobene zaščite naše države.

Kr. policijsko ravnateljstvo v Ljubljani,

dne 10. septembra 1921.

Policijski direktor: dr. Guštin s. r.

Razglasi oddelka ministrstva za trgovino in industrijo v Ljubljani.

Št. 6402/21

Razglas.

Z odlokom gospoda ministra za trgovino in industrijo z dne 31. avgusta 1921., III. št. 1757, so imenovani začasno, dokler se ne izvrše redne volitve pravih članov trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani, za člane te zbornice ti-le gospodje, in sicer:

I. Za industrijo:

- Bonač Fran, tvornicar kartonaže v Ljubljani;
- Čuček Fran, tvornicar šampanjca v Ptuj;
- Hribar Dragotin, tvornicar pletenin v Ljubljani;
- Jelačin Ivan ml., tvornicar zamaškov v Ljubljani;
- Majdič Peter, imetnik valjčnega mlina v Celju;
- Močnik Ivan, tvornicar železnine v Loki pri Mozirju;
- Pogačnik Hinko, tvornicar lesnih izdelkov v Rušah;
- Rebek Ivan, tvornicar v Celju;
- Rojina Anton, tvornicar mizarskih izdelkov v Ljubljani;
- Tavčar Janko, tvornicar v Mariboru;
- Smertnik Josip, ravnatelj delniške pivovarne v Laškem;
- Zadravec Jakob, posestnik valjčnega mlina v Središču.

II. Za trgovino:

- Brumen Ludovik, trgovec v Murški Soboti;
- Elsbacher Konrad, trgovec v Laškem;
- Kobi Drago, trgovec v Mariboru;
- Korošec Franc, trgovec v Gornji Radgoni;
- Kostevc Ivan, trgovec v Ljubljani;
- Lipej Fran, trgovec v Brežicah;
- Petovar Lovro, trgovec v Ivanjkovcih;
- Stermecki Rudolf, trgovec v Celju;
- Weixl Vilko, trgovec v Mariboru.

III. Za obrt:

- Breznik Ivan, pekovski mojster v Mežici;
- Horvat Janko, slikarski mojster v Ljutomeru;
- Korošec Dragotin, zidarski mojster v Braslovcah;
- Kralj Andrej, sedlarski mojster v Ljutomeru;
- Lančič Ivan, kleparski mojster v Gornji Radgoni;
- Omulec Ivan, slikarski mojster v Ptuj;
- Stupčan Dragotin, stavbnik v Slovenski Bistrici;
- Vehovar Fran, mizarski mojster v Celju.

S tem je začasno dopolnjeno število pravih članov trgoveške in obrtniške zbornice v Ljubljani v zmislu naredbe deželne vlade za Slovenijo z dne 29. junija 1919., št. 330 Ur. l.

Ministrstvo za trgovino in industrijo,
oddelek v Ljubljani,
dne 9. septembra 1921.

Dr. Marn s. r.

Razglasi agrarne direkcije v Ljubljani.

Št. 4345.

Razglas.

Po odločbi ministrstva za agrarno reformo z dne 11. avgusta 1921., št. 23.002, so vsa agrarna zastopstva v Sloveniji razpuščena. Do konstituiranja novih občinskih agrarnih odborov delujejo stari odbori.

Nove volitve občinskih agrarnih odborov se bodo vršile po naredbi ministrstva za agrarno reformo z dne 1. februarja 1920., št. 1459, ter se razpišejo takoj po izvršitvi priprav.

Agrarna direkcija v Ljubljani,
dne 13. septembra 1921.

Agrarni direktor: dr. Lukan s. r.

Razglasi drugih uradov in oblastev.

Pr. VI 82/21—2.

1476

**V imenu Njegovega Veličanstva
Kralja!**

Podpisano sodišče je na predlog državnega pravdnistva potrdilo po kr. policijskem komisariatu v Mariboru ukrenjeno zaplenbo št. 88 periodične tiskovine «Straža», izhajajoče v Mariboru, z dne 8. avgusta 1921., v zmislu § 489. k. pr. r. ter v zmislu § 493. k. pr. r. odločilo tako-le:

Vsebina članka zgoraj navedene tiskovine na strani 1. z naslovom: «Poglavje o novih bremenih in škorpionih», in sicer v tem naslovu zadnji dve besedi in odstavek od besed: «Toliko mastno» do besed: «je znano» tvori pregrešek po § 103. srb. k. z. in po § 138. ustave za kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev, sprejete dne 28. junija 1921.

Zato se prepoveduje nadaljnje razširjanje zaplenjenega članka ter odreja, da je uničiti izvode imenovane tiskovine, ki so bili doslej zaseženi in ki jih je še zaseči, da se mora razmetati dotični tiskarski stavek in da se objavi to izrecilo.

Okrožno kot tiskovno sodišče v Mariboru, odd. VI.,
dne 11. avgusta 1921.

Pr. VI 31/21.

1477

**V imenu Njegovega Veličanstva
Kralja!**

Podpisano sodišče je na predlog državnega pravdnistva potrdilo po kr. policijskem komisariatu v Mariboru ukrenjeno zaplenbo št. 65 periodične tiskovine «Volksstimme», izhajajoče v Mariboru, z dne 14. avgusta 1921. ter v zmislu § 493. k. pr. r. odločilo tako-le:

Vsebina uvodnega članka zgoraj navedene tiskovine na strani 1.: «Die Mutigen», in sicer v odstavku. «Trotzdem ist der Terror, der von der Linken unternommen wurde, sympathischer, weil er ehrlicher gewesen ist und offen gegen den Staat geübt wurde. Sie wollte die Gesellschaftsform umändern und rütteln an der alten. Sie wollten etwas und laten es auch» tvori dejanski stan pregreška po § 92. srb. k. z. in členu I., točki 1., zakona o zaseči države.

Zato se prepoveduje nadaljnje razširjanje zaplenjenega odstavka tudi v zmislu § 37. tisk. zak., ter odreja, da je uničiti doslej zasežene izvode imenovane tiskovine kakor tudi izvode, ki jih je še zaseči, da se mora razmetati dotični tiskarski stavek in da se objavi to izrecilo.

Okrožno kot tiskovno sodišče v Mariboru, odd. VI.,
dne 16. avgusta 1921.

C IV 436/21—1.

1467

Oklico.

Zoper Antona Pogačnika, bivšega posestnika v Ljubljani, Karunova ulica št. 14, sedaj nekje v Ameriki, je podal pri tem sodišču odvetnik dr. Janko Žirovnik v Ljubljani tožbo zaradi 2427 K 80 v.

Na podstavi tožbe se določa narok za ustno razpravo na dan

24. septembra 1921.

ob osmih pri tem sodišču v sobi št. 50.

V obrambo pravic toženčevih se postavlja za skrbnika gospod Ivan Pogačnik, posestnik v Ljubljani, Karunova ulica. Ta skrbnik ga bo zastopal v oznamenovani pravni stvari na njega nevarnost in stroške, dokler se Anton Pogačnik ali ne zglosti pri sodišču ali ne imenuje pooblaščenca.

Okrajno sodišče v Ljubljani, oddelek IV.,
dne 6. septembra 1921.

T 109/21—11.

1454

Uvedba postopanja v dokaz smrti.

Terezija Šandor, rojena Černi, posestnikova žena v Krogu, okraj Murska Sobota, rojena dne 1. avgusta 1877. v Tešanovcih, pristojna v Krog, je leta 1913. zapustila svojega moža, Matijo Šandorja, ter odpotovala s Štefanom Balaškom, delavcem v Noršinci, v Ameriko, kjer je živel z njim v skupnem gospodarstvu.

Meseca novembra 1920. se je vračala Terezija Šandor v spremstvu Stefana Balaška in hčere Polone preko Trsta v domovino. V Trstu je hudo zbolela ter je kot Terezija Balaško umrla v bolnici «Ospedale civico, Trieste». Pogreb je bil dne 25. septembra 1920. Pred povratkom v domovino je bivala v Suth Betlehemu, Pa., Mehanic Street 412, in sicer pod imenom «Balaško».

Ker je potemtakem verjetno, da je Terezija Šandor umrla, se uvaja na prošnjo Matije Šandorja, posestnika v Krogu, postopanje za dokaz smrti.

Vsako se pozivlje, naj do dne 31. decembra 1921. sodišču ali obenem postavljenemu skrbniku, gospodu Štefanu Gomboszyju, sodnemu uradniku v Murski Soboti, poroča o pogrešanki.

Po preteku tega roka in po sprejemu dokazov se odloči o predlogu.

Okrožno sodišče v Mariboru,
dne 6. septembra 1921.

Nc I 245/21—3.

1367 3—2

Amortizacija.

Na prošnjo Olge Jesenkove, zdravnikove soproge v Celju, Razlagova ulica št. 4, se uvaja postopanje za amortizacijo nastopne hranilne knjižice, ki jo je prosilka baje izgubila: Hranilna vložna knjižica št. 2019, list 326 za 17.860 K 12 v Hranilnega in posojilnega društva v Celju, glaseča se na ime: Olga Jesenko.

Imetnik te knjižice se pozivlje, naj uveljavi svoje pravice tekom šestih mesecev izza dne 15. avgusta 1921., ker bi se sicer po tem roku izreklo, da je hranilna knjižica brez moči.

Okrajno sodišče v Celju, oddelek I.,
dne 10. avgusta 1921.

1478

Centralna uprava

3—1

za trgovski promet z inozemstvom v likvidaciji pri ministrstvu za trgovino in industrijo pozivlje s tem vse one stranke, katere imajo proti njej kakršnekoli zahtevke iz poslov, ki se tičejo kompenzacijskih pogodb z avstrijsko, madžarsko in češko-slovaško republiko, naj se najkasneje v 30 dneh po dnevu, ko se objavi ta poziv, obrnejo do centralne uprave v Beogradu, Krunska ulica št. 14, s prošnjami, ki morajo biti opremljene s kolkom za 2 dinarja in s potrdilom pristojnega davčnega urada, da so poravnali davke, predpisane za leto 1920. in za I. polovico leta 1921. Zahtevkov, ki se ji naznanijo po preteku navedenega roka, ne bo več vpoštevala.

Ad št. 33.037/1921.

1482 3—1

Natčajni razglas za dobavo goriva.

Podpisana direkcija razpisuje s tem javno licitacijo za dobavo drv v letu 1921./1922., in sicer:

- a) tresak;
- b) polen in
- c) vejevja

v skupni količini 170.000 m³, potem

za 730 vagonov (vagon po 10 ton) drv za kurjenje lokomotiv.

Ponudba na uradni golic, opremljena s kolkom za 10 dinarjev, se mora do dne

10. oktobra 1921.

ob dvanajstih predložiti (ali po pošti poslati) ekonomskemu oddelku podpisane direktije.

Vpoštevale se bodo samo ponudbe, izdane po predpisih in sestavljene na uradni golic po posebnih in splošnih pogojih.

Te golice kakor tudi posebni in splošni pogoji se dobivajo pri ekonomskem oddelku št. 12 za 3 dinarje. Pogoji se tudi lahko dobe po pošti, ako se pošlje denar po poštni nakaznici.

Vsak ponudnik mora do dne 10. oktobra t. l. ob dvanajstih položiti pri glavni blagajni podpisane direktije kavejico 5% skupne vrednosti ponujenega materiala.

Ponudbe se otvorijo in prečitajo v ekonomskem oddelku te direktije dne 10. oktobra t. l. ob dvanajstih.

Ponudbene razprave se smejo udeležiti ponudniki ali njih namestniki.

Direkcija državnih železnic kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v Zagrebu,
meseca septembra 1921.

Št. 2222 de 1921.

Razglas.

Na prošnjo predsedništva deželnega sodišča v Ljubljani je odredilo rudarsko glavarstvo v Ljubljani po zmislu ministrske naredbe z dne 1. junija 1897., drž. zak. št. 128, glasovanje zaradi imenovanja treh strokovnih sodnikov lajkov za rudarstvo pri imenovanem sodišču.

Volitev je razpisana na vtorek dne

11. oktobra 1921.

Volilni upravičenci, katerih seznamek je razgrnjen pri okrožnem rudarskem uradu v Ljubljani, se pozivlje, naj predlože glasovnice, ki so se jim poslale v izpolnitev, podpisanemu uradu najkasneje do dne 10. oktobra 1921. Glasovnice, došle po tem dnevu, se pri štetju glasov ne bodo vpoštevale.

Okrožno rudarski urad v Ljubljani,
dne 9. septembra 1921.

Razne objave.

Splošna prometna banka, 1470
podružnica v Ljubljani, prej I. C. Mayer.

Vloge na hranilne knjižice.

Stanje dne 1. avgusta 1921. Kj. 8.117.833-66

Tekom meseca avgusta je vložilo
52 strank Kj. 989.128-16

Tekom meseca avgusta je dvignilo
68 strank Kj. 787.886-80

Prebitek Kj. 201.241-36

Stanje dne 31. avgusta 1921. Kj. 8.319.075-02

V Ljubljani, dne 12. septembra 1921.

Razglas.

1465

Na podstavi sklepa izrednega občnega zbora, ki je bil dne 28. avgusta 1921. v Trstu, se prične z dnem 15. septembra 1921. izplačevanje kupona št. 15 naših delnic

z Lit. 12— (dvanajst ital. lir)

po kosu kot dividenda za poslovno leto 1920. pri blagajnah vseh naših podružnic in pri Banki i Stejdioni za Primorje, Sušak, in njenih podružnicah na Reki in v Bakru.

Da se vnovči kupon št. 15 za leto 1920., je treba prinesti tudi ustrezno število kuponov št. 13 za leto 1918. in št. 14 za leto 1919., ki se morajo vrniti brez nadaljnega naplačila, če je bila nanje že izplačana a konto-dividenda. V kolikor akontacija še ni bila plačana, se ti kuponi vnovčujejo, in sicer za leto 1918. s K 40— po kosu in za leto 1919. z Lit. 10— po kosu.

Ravnateljstvo Jadranske banke v Trstu,
dne 12. septembra 1921.